

NJVV
150
JAAR

WOLTERS KLUWER

VJZ

—
5
0

NJVV
150

MIK SMILDE
CHANTAL ARIËNS

VOORWOORD

PORTRETEN VAN HET RECHT

Op 8 september 1870 richtte een aantal op hun vakgebied prominente juristen de Nederlandse Juristen-Vereniging op. We zijn nu honderdvijftig jaar en veel meer dan honderdduizend juristen verder. Juristen, wie zijn dat eigenlijk? Juristen worden vaak getypeerd in hun functie: rechter, wetgevingsjurist, advocaat, beleidsjurist, notaris, bedrijfsjurist, officier van justitie. Er zijn ook juristen die na hun studie heel wat anders zijn gaan doen, maar dat kenmerkende van het juridische niet hebben afgelegd; nou ja, meestal niet. Maar met deze al te makkelijke typering komen we er niet; juristen zijn geen bijzondere mensensoort en ze zijn ook niet saai. Wie dit boek leest en de foto's bekijkt, merkt al snel dat het om heel verschillende persoonlijkheden gaat.

Ter gelegenheid van het honderdvijftig-jarig jubileum van de NJV heeft het bestuur het plan opgevat om een boek te maken met foto's en korte en langere interviews met juristen die op welke manier ook onderscheidend zijn. Voor dit project hebben we journaliste Miek Smilde gevraagd om samen met fotograaf Chantal Ariëns vijftig juristen te interviewen en te fotograferen. Zij hebben een grootse klus geklaard met een prachtig resultaat.

In het boek zijn beelden te vinden van juridische vogels van allerlei pluimage, elk met hun eigen verhaal. Verhalen over de veelzijdigheid van hun persoonlijke leven en van het recht. Verhalen over mensen die zich via hun studie en hun beroep hebben geëmancipeerd. Om recht te doen aan mensen en onrecht te bestrijden. Verhalen van juristen die een multi-talent zijn. Verhalen ook van mensen die om meer traditionele redenen jurist zijn geworden. En ook van juristen die denken dat zij veel beter kunnen schrijven dan wie ook. Maar gerechtigheid is meer dan het geschreven recht.

Duidelijk is dat de in het boek geportretteerde juristen geen representatieve doorsnee van de juristensamenleving vormen, zo die al te vinden zou zijn. Integendeel. Het gaat om juristen die om uiteenlopende redenen een verhaal hebben te vertellen over hun werk en over wat hen bezighoudt. Hun portretten hebben tezamen een veelkleurig en verrassend beeld van juristen opgeleverd.

Het is een prachtig boek geworden! Wij wensen u heel veel lees- en kijkplezier.

Namens het bestuur van de Nederlandse Juristen-Vereniging,
Rien den Boer, Stijn Franken en Arlette Schijns

WALTER HENDRIKSEN

‘DE TOEGANG TOT HET RECHT WORDT NAAR DE FILISTIJNEN GEHOLPEN’

146 / 147

‘Jarenlang is er bezuinigd op de gefinancierde rechtsbijstand. Minister Dekker voor Rechtsbescherming zet die lijn voort. Rechtsbescherming? De toegang tot het recht wordt naar de Filistijnen geholpen! 7 op de 10 sociaal-advocaten overweegt te stoppen. Het is gewoon niet meer vol te houden een sociale praktijk te voeren. De rechtzoekende met een kleine beurs is daarvan de dupe. Die kan straks niet meer naar de rechter. Nee, commerciële kantoren als het mijne kunnen die zaken niet overnemen. Niemand op mijn kantoor weet iets van familierecht of sociaal verzekeringsrecht. De toegang tot het recht is een taak van de overheid. Maar ja, de politiek houdt van collectiviteit en dit gaat over individuele zaken. De politiek stelt het recht onvoldoende in staat om goed te functioneren en dat leidt tot uitstoting. De politiek wil het primaat heroveren. Ze wil de baas zijn. Een stelsel dat de staat zelf kan corrigeren, vindt de politiek vervelend. Maar het is wel de basis van onze rechtsstaat.’

‘De ongelijkheid in de samenleving is over de hele linie groter geworden. De verpleger, de leraar en de rechter moeten soms op grote afstand van hun werk wonen, terwijl het cruciale beroepen zijn voor onze samenleving. De overheid moet ervoor zorgen dat rechter een aantrekkelijk vak is. Het is waar dat de financiële beloning van rechters en sommige advocaten uit elkaar is gelopen. De commerciële advocatuur is de ongelijkheid in de samenleving gaan volgen en misschien zijn we daarin doorgeslagen. Advocaten zouden niet alleen over winstniveaus en tarieven moeten praten. Wij juristen functioneren allemaal binnen een systeem en dat veronderstelt een zekere mate van gelijkheid. Als de pleuris uitbreekt, hebben we de rechter heel hard nodig. Ook de meest gespecialiseerde advocaten dienen zich te manifesteren als een *officer of the law*.’

‘Juristen hebben van oudsher een belangrijke rol gespeeld in het parlement en de regering. Maar in de Eerste Kamer zitten momenteel veel minder juristen. Ze zijn politiek niet sexy genoeg. Daardoor verdwijnt het rechtsstatelijk geweten uit het wetgevingsproces. Doodzonde. En op den duur ook gevaarlijk. Als de erosie van het rechtsstelsel beklijft, verliezen we een essentieel controlemechanisme. Dan kan de politiek zijn gang gaan.’

•

Walter Hendriksen (1958) is advocaat en partner bij Van Doorne. Hij studeerde rechten in Utrecht en is gespecialiseerd in proces- en verzekeringsrecht. Hij houdt zich vooral bezig met complexe vormen van bestuurders- en beroepsaansprakelijkheid. Van juli 2013 tot januari 2016 was Hendriksen algemeen deken van de Nederlandse Orde van Advocaten.

NJV 150

